

BOSNA I HERCEGOVINA

Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

Конкуренцијски савјет

Rješenje

po zajedničkoj Prijavi namjere koncentracije privrednog subjekta “Končar – elektroindustrija” d.d. za proizvodnju i usluge, Fallerovo šetalište 22, Zagreb, R.Hrvatska i Siemens Energy Holding B.V., Stadhouderslaan 900, 2382 BL Zoeterwoude, Kraljevina Holandija

**Sarajevo
novembar, 2024. godine**

Broj: UP-06-26-1-018-11/24
Sarajevo, 20.11.2024 godine

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na osnovu člana 25. stav (1) tačka e), člana 42. stav (1) tačka d), a u vezi sa članovima 12., 14., 16., 17. i 18. Zakona o konkurenciji («Službeni glasnik BiH», br. 48/05, 76/07 i 80/09), rješavajući po zajedničkoj Prijavi koncentracije privrednih subjekata “Končar – elektroindustrija” d.d. za proizvodnju i usluge, Fallerovo šetalište 22, Zagreb, R.Hrvatska i Siemens Energy Holding B.V., Stadhouderslaan 900, 2382 BL Zoeterwoude, Kraljevina Holandija zastupanog od strane advokata Džana Smailagić – Hromić i Ezmane Turković iz Advokatskog društva Marić&Co, Mehmeda Spahe 26, 71000 Sarajevo, zaprimljenoj dana 26.07.2024 godine pod brojem: UP-06-26-1-018-1/24, na 17. (sedamnaestoj) sjednici održanoj dana 20.11.2024. godine, je donijelo

R J E Š E N J E

1. Ocjenjuje se dopuštenom koncentracija na relevantnom tržištu proizvodnje i prodaje transformatorskih kotlova na teritoriji Bosne i Hercegovine koja nastaje zajedničkim ulaganjem privrednih subjekata “Končar – elektroindustrija” d.d. za proizvodnju i usluge, Fallerovo šetalište 22, Zagreb, R.Hrvatska i Siemens Energy Holding B.V., Stadhouderslaan 900, 2382 BL Zoeterwoude, Kraljevina Holandija u cilju sticanja zajedničke kontrole nad privrednim subjektom Končar Transformatorski kotlovi d.o.o. Ive Politea 64, Zagreb, R.Hrvatska.
2. Obavezuju se privredni subjekti “Končar – elektroindustrija” d.d. za proizvodnju i usluge, Fallerovo šetalište 22, Zagreb, R.Hrvatska i Siemens Energy Holding B.V., Stadhouderslaan 900, 2382 BL Zoeterwoude, Kraljevina Holandija da plate administrativnu taksu u ukupnom iznosu od 5.000,00 KM u korist Budžeta institucija Bosne i Hercegovine.
3. Ovo Rješenje o koncentraciji upisuje se u Registar koncentracija.
4. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u „Službenom glasniku BiH“, službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

Konkurencijsko vijeće je dana 26.07.2024 godine, zaprimilo pod brojem: UP-06-26-1-018-1/24 podnesak koji se odnosi na zajedničku Prijavu namjere koncentracije privrednog subjekta “Končar – elektroindustrija” d.d. za proizvodnju i usluge, Fallerovo šetalište 22, Zagreb, R.Hrvatska i Siemens Energy Holding B.V., Stadhouderslaan 900, 2382 BL Zoeterwoude, Kraljevina Holandija a koja se odnosi na potpuno funkcionalno zajedničko ulaganje u privrednom subjektu Končar Transformatorski kotlovi d.o.o. Ive Politea 64, Zagreb, R.Hrvatska.

S obzirom da Prijava nije bila kompletna, Konkurencijsko vijeće je aktom broj: UP-06-26-1-018-2/24 od dana 14.08. 2024 godine, zatražilo dopunu iste, te je Podnosilac prijave dana 20.08.2024 godine istu dopunio podneskom zaprimljenim pod brojem: UP-06-26-1-018-3/24 te zatražio odobrenje dodatnog roka od 15 dana za dostavu nedostajuće dokumentacije .

U vezi zaprimljenog zahtjeva za odobrenje dodatnog roka, Konkurencijsko vijeće se dana 26.08.2024 godine obratilo Podnosiocu prijave aktom broj: UP-06-26-1-018-4/24 kojim je traženi rok odobren.

Podnosilac prijave je dana 03.09.2024 godine dostavio odgovor zaprimljen pod brojem: UP-06-26-1-018-5/24 sa dokumentacijom koja je nedostajala.

Podnosilac prijave je dana 06.09.2024 godine dostavio aktom zaprimljenim pod brojem: UP-06-26-1-018-6/24 Rješenje Komisije za zaštitu konkurencije Republike Srbije broj: 6/0-02-759/2024-5 od 05.09.2024 godine kojim se predmetna koncentracija odobrava.

Konkurencijsko vijeće je, u skladu sa članom 16. stav (4) Zakona, dana 11.11.2024. godine izdalo Obavještenje o dostavljenoj Prijavi broj: UP-06-26-1-018-8/24 u kojem su objavljeni podaci o namjeravanoj koncentraciji i to u dnevnim novinama „Dnevni list“ i web stranici Konkurencijskog vijeća, te tom prilikom pozvalo sve zainteresovane strane na dostavljanje pisanih komentara o provođenju iste.

Na izdato Obavještenje Konkurencijsko vijeće nije zaprimilo komentare.

Po prijemu dokumentacije Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da je Prijava kompletna i izdalo Potvrdu o prijemu kompletne i uredne Prijave, u skladu sa članom 30. stav (3) Zakona, dana 19.11.2024 godine, pod brojem: UP-06-26-1-018-9/24, te istu dostavili aktom pod brojem: UP-06-26-1-018-10/24.

Prijava je podnesena u propisanom roku u smislu člana 16. stav (1) Zakona, te uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrđeno je, da je uplaćena administrativna taksa.

Podnosilac prijave je naveo, u skladu s članom 30. stav (2) Zakona, da je izvan teritorije Bosne i Hercegovine, Prijavu podnio ili će podnijeti i ovlaštenom tijelu za ocjenu koncentracije (...) ¹

1. Učesnici koncentracije

Učesnici predmetne koncentracije su privredni subjekt “Končar – elektroindustrija” d.d. za proizvodnju i usluge, Fallerovo šetalište 22, Zagreb, R.Hrvatska i Siemens Energy Holding B.V., Stadhouderslaan 900, 2382 BL Zoeterwoude, Kraljevina Holandija .

1.1. Privredni subjekt “Končar – elektroindustrija” d.d. za proizvodnju i usluge, Fallerovo šetalište 22, Zagreb, R.Hrvatska - Končar

Privredni subjekt “Končar – elektroindustrija” d.d. za proizvodnju i usluge, Fallerovo šetalište 22, Zagreb, R.Hrvatska (u daljem tekstu Končar ili Podnosilac Prijave) je registrovan pri Trgovačkom sudu u Zagrebu, R. Hrvatska, pod MBS 080040936 čija je osnovna djelatnost proizvodnja elektromotora, generatora i transformatora.

Končar je matično preduzeće Končar Grupe koje u svom sastavu ima 16 zavisnih društava.

Končar Grupa proizvodi opremu i postrojenja za proizvodnju, prenos i distribuciju električne energije, kao i tračničkih vozila te opreme za primjenu u području transporta i industrije. Končar grupa ostvaruje većinsko pravo upravljanja u društvima unutar grupe kroz većinska članska prava, odnosno kao imalac poslovnih udjela ili dionica.

Iako Končar nije ostvario promet na relevantnom tržištu Bosne i Hercegovine, kroz ostale poslovne aktivnosti Končar je u 2023 godini u BiH ostvario cca oko (...) KM prihoda kroz sljedeće podružnice: (...).

1.1.1. Povezana društva privrednog subjekta Končar u Bosni i Hercegovini

Podnosilac prijave je vlasnik putem svog povezanog lica Dalekovod Grupa (Dalekovod d.d.) u kojem ima 75,16% udjela sa privrednim društvom DALEKOVOD Mostar d.o.o., Ulica Dr Ante Starčevića bb, Mostar, u kojem Dalekovod Grupa ima 100% udjela i u privrednom subjektu Dalekovod Tvornica konstrukcija i stubova a.d. Doboj – u stečaju.

¹ Podaci predstavljaju poslovnu tajnu

Također Dalekovod d.d. je osnivač podružnice stranog pravnog lica u BiH Dalekovod d.d. za inženjering, proizvodnju i izgradnju, Ante Starčevića bb, Mostar – podružnica Mostar.

Društvo Končar- Inženjering d.o.o. za proizvodnju i usluge, Fallerovo šetalište 22, Zagreb, R. Hrvatska je osnivač podružnice u Bosni i Hercegovini, KONČAR-INŽENJERING ZA ENERGETIKU I TRANSPORT DD -Podružnica Mostar sa sjedištem na adresi Dr. Ante Starčevića bb i podružnica u Bijeljini.

1.2. Privredni subjekt Siemens Energy Holding B.V., Stadhouderslaan 900, 2382 BL Zoeterwoude, Kraljevina Holandija

Privredni subjekat Siemens Energy Holding B.V., Stadhouderslaan 900, 2382 BL Zoeterwoude, Kraljevina Holandija (u daljem tekstu: Siemens) je registrovan pri Trgovačkoj komori K. Holandije pod brojem 860247326 čiji je jedini osnivač privredni subjekat Siemens Energy Global GmbH & Co KG, Otto Hahn Ring 6, 81739 Minhen (u daljem tekstu: Siemens Grupa), Federalna Njemačka čija je osnovna djelatnost finansijski holding.

Siemens Grupa posluje u četiri glavne poslovne oblasti: gasne usluge, mrežne tehnologije, transformacija industrije i Siemens Gamesa obnovljiva energija.

U posljednje tri godine, obim poslovanja Siemens Grupe u Bosni i Hercegovini u segmentu mrežnih tehnologija bio je minimalan bez značajnih odnosa kupaca i dobavljača.

Privredni subjekat Siemens nema u BiH povezanih društava (na osnovu podataka iz Prijave).

1.3. Privredni subjekat Končar – Transformatorski kotlovi d.o.o. - Ciljno društvo

Privredni subjekat Končar – Transformatorski kotlovi d.o.o, Ive Polietea 64, Zagreb, R. Hrvatska je novoosnovano društvo privrednog subjekta Končar i u njegovom je 100% vlasništvu. Registrovan je pri Trgovačkom sudu u Zagrebu, R. Hrvatska, pod MBS 081540048 čija je osnovna djelatnost proizvodnja i prodaja transformatorskih kotlova.

Ovo društvo još nije postalo aktivno te nije izvjesno da li će uopšte djelovati na području Bosne i Hercegovine i nakon što postane aktivno.

Ciljno društvo nema povezanih društava u BiH.

2. Pravni okvir ocjene koncentracije

Konkurencijsko vijeće u provođenju postupka ocjene dopuštenosti koncentracije primijenilo je odredbe Zakona, Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta («Službeni glasnik BiH», broj 18/06 i 34/10), Odluke o definisanju kategorija dominantnog položaja („Službeni glasnik BiH“, broj 34/10) te Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterija za ocjenu koncentracija privrednih subjekata („Službeni glasnik BiH“, broj 34/10).

3. Pravni osnov predmetne transakcije

Pravni osnov predmetne transakcije je Ugovor o zajedničkom ulaganju zaključen dana 12.07.2024 godine koji su zaključili privredni subjekti Končar i Siemens a koji se odnosi na prodaju 40% udjela u osnovnom kapitalu Ciljnog društva privrednom subjektu Siemens, te nakon odobrenja predmetne transakcije oba Podnosioca prijave namjeravaju realizovati zajedničko ulaganje u svrhu zajedničkog kapitalnog finansiranja izgradnje novog proizvodnog objekta i poslovne zgrade Ciljnog društva .

Nakon izgradnje proizvodnog objekta Ciljnog društva i pod uslovima iz predmetnog ugovora, (...).

Nakon provođenja koncentracije, zajedničko ulaganje će na trajnoj osnovi izvršavati sve funkcije nezavisnih privrednih subjekata.

Po provođenju predložene koncentracije, privredni subjekat Končar će imati u zajedničkom ulaganju 60% udjela sa pravom glasa, dok će Siemens imati 40% udjela.

Nakon provođenja predložene koncentracije, zajedničko ulaganje će na trajnoj osnovi izvršavati sve funkcije nezavisnih privrednih subjekata.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da je pravni oblik predmetne koncentracije predstavlja zajedničko ulaganje na dugoročnoj osnovi, dva ili više nezavisnih privrednih subjekata, koji djeluje kao nezavisan privredni subjekat, u smislu člana 12. stav (1) tačka c) Zakona.

4. Obaveza prijave koncentracije

Obaveza prijave koncentracije privrednih subjekata sa sjedištem u Bosni i Hercegovini, u smislu člana 14. stav (1) pod b) Zakona, u vezi sa članom 2. Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracije privrednih subjekata, postoji ako ukupni godišnji prihod svakog od najmanje dva privredna subjekta učesnika koncentracije ostvaren prodajom roba i/ili usluga na tržištu Bosne i Hercegovine iznosi najmanje 8.000.000,00 KM po završnom računu u godini koja je prethodila koncentraciji, ili ako je njihov zajednički udio na relevantnom tržištu veći od 40,00%.

Prema podacima iz Prijave, ukupni godišnji prihodi privrednih subjekata učesnika koncentracije (i njihovih povezanih privrednih subjekata), na dan 31. decembar 2023. godine, kao godini koja prethodi koncentraciji, iznosi:

Tabela 1.

	Končar	Siemens
	KM	KM
Svijet	(...)	(...)
BiH	(...)	(...)

Izvor: Podaci iz Prijave o namjeri koncentracije

(na osnovu dostavljenih konsolidovanih izvještaja Končar grupe i Siemens Energy)

Srednji kurs Centralne Banke na dan 28.08.2024 godine - 1,955830 KM

Godišnji prihodi učesnika koncentracije predstavljaju ukupne prihode (bez poreza na dodatnu vrijednost i drugih poreza koji se direktno odnose na učesnike koncentracije na tržištu Bosne i Hercegovine), u smislu člana 9. tačka h) Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija privrednih subjekata.

Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da su učesnici predmetne koncentracije ispunili uslov ukupnog godišnjeg prihoda na svjetskom tržištu, u smislu člana 14. stav (1) tačka a) Zakona te su ispunili uslov ukupnog godišnjeg prihoda na tržištu Bosne i Hercegovine (Tabela 1.), dok nisu ostvarili udjel od najmanje 40,0% na relevantnom tržištu, u smislu člana 14. stav (1) tačka b) Zakona.

Budući da učesnici koncentracije su ispunili uslove iz člana 14. stav 1) Zakona podliježu obavezi prijave koncentracije.

5. Relevantno tržište predmetne koncentracije

Relevantno tržište koncentracije, u smislu člana 3. Zakona, te čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, čini tržište određenih proizvoda/usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti na određenom geografskom tržištu.

Prema odredbi člana 4. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno tržište u proizvodnom smislu obuhvaća sve proizvode i/ili usluge koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uslovima, imajući u vidu posebno njihove bitne osobine, kvalitet, uobičajenu namjenu, način upotrebe, uslove prodaje i cijene.

Nadalje prema članu 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno tržište u geografskom smislu obuhvaća cjelokupnu ili dio teritorije Bosne i Hercegovine na kojem privredni subjekt djeluje u prodaji i/ili kupovini relevantnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uslovima i koji to tržište bitno razlikuje od uslova tržišne konkurencije na susjednim geografskim tržištima.

U vezi sa Transakcijom, Podnosilac prijave predlaže da se odredi kao tržište proizvodnje i prodaje transformatorskih kotlova, te da geografske tržište bude teritorija Bosne i Hercegovine, s obzirom da i Podnosioci prijave i Ciljno društvo u mogućnosti su da nude svoje usluge na cijeloj teritoriji.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je kao relevantno tržište odredilo tržište proizvodnje i prodaje transformatorskih kotlova na teritoriji Bosne i Hercegovine.

5.1. Analiza relevantnog tržišta

Podnosilac prijave ističe da ni Ciljno društvo, kao ni privredni subjekti Končar i Siemens nisu aktivni na relevantnom tržištu u Bosni i Hercegovini, te nije uopšte poznato hoće li Ciljno društvo uopšte posloovati na području BiH.

Shodno tome, ne postoji tržišno učešće učesnika koncentracije, kao niti njihovih glavnih konkurenata na relevantnom tržištu proizvodnje i prodaje transformatorskih kotlova na teritoriji Bosne i Hercegovine.

Predložena koncentracija ne ugrožava konkurenciju na relevantnom tržištu u BiH, s obzirom da se djelatnosti Končar i Siemens ne preklapaju i nisu aktivni na relevantnom tržištu.

Stoga, kako se radi o koncentraciji privrednih subjekata koji ne djeluju na relevantnom tržištu, Konkurencijsko vijeće smatra da za ocjenu predmetne koncentracije nisu odlučujući podaci o drugim učesnicima i konkurenciji na relevantnom tržištu.

6. Ocjena koncentracije

Konkurencijsko vijeće u smislu člana 17. Zakona je analizom dostavljenih podataka Podnosilaca prijave, ocijenilo da provođenjem predmetne koncentracije neće narušiti konkurenciju na relevantnom tržištu imajući u vidu da koncentracija neće dovesti do horizontalnog preklapanja u poslovanju učesnika u koncentraciji, a s obzirom na to da Podnosioci prijave i Ciljno društvo nisu aktivni na relevantnom tržištu, te da će relevantno tržište ostati kao i prije predmetne transakcije.

Prema dostavljenim podacima, ovo zajedničko ulaganje ima za cilj jačanje proizvodnih kapaciteta, pojednostavljenje prodaje dijela budućih kapaciteta Siemens-a, podsticanje međusobne razmjene znanja i stručnosti, ublažavanje rizika i značajno povećavanje globalne ponude transformatorskih spremnika.

Povećane količine generirane proširenjem proizvodnje namijenjene su snabdjevanju evropskih tvornica energetskih transformatora Siemens-a uglavnom u Njemačkoj, Austriji i Hrvatskoj.

U skladu sa navedenim, Konkurencijsko vijeće smatra da predmetna koncentracija neće sprječavati, ograničavati niti narušiti tržišnu konkurenciju na relevantnom tržištu, te je odlučilo kao u tački 1. dispozitiva ovog Rješenja.

7. Administrativna taksa

Podnosilac Prijave na ovo Rješenje, u skladu sa članom 2. Tarifni broj 107. tačka d) podtačka 1. Odluke o visini administrativnih taksi u vezi s procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem ("Službeni glasnik BiH", br. 30/06,18/11 i 75/18) je dužan platiti administrativnu taksu u ukupnom iznosu od 5.000,00 KM u korist Budžeta institucija Bosne i Hercegovine.

U skladu sa odredbom člana 3. stav. tačka b) Odluke o visini administrativnih taksi u vezi s procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem, Podnosioci Prijave nakon izvršene uplate su dužni uplatnicu kao dokaz o izvršenoj uplati administrativne takse dostaviti Konkurencijskom vijeću, prije dostavljanja Rješenja.

Ukoliko Podnosilac Prijave ne izvrši uplatu administrativne takse, Konkurencijsko vijeće će pokrenuti postupak prinudne naplate po proceduri koja je propisana članom 18. Zakona o administrativnim taksama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ broj: 16/02, 19/02, 43/04, 8/06, 76/06, 76/07 i 3/10).

Slijedom navedenog Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u tački 2. dispozitiva ovog Rješenja.

8. Pouka o pravnom lijeku

Ovo Rješenje je konačno i protiv istoga nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema, odnosno objave ovog Rješenja.

Predsjednik

Ivo Jerkić